

Procedury udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Publicznej Szkole Podstawowej w Hucisku

1) Ogólne zasady organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole

Na podstawie:

ROZPORZĄDZENIA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 9 sierpnia 2017 r.

w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym

ROZPORZĄDZENIA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 9 sierpnia 2017 r.

w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1280 oraz z 2022 r. poz. 1594)

ROZPORZĄDZENIA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Obwieszczenie Ministra Edukacji z dnia 5 stycznia 2024 r. (Dz. U. poz. 50)

1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole organizuje dyrektor.

2. Dyrektor w procesie organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej współpracuje z wychowawcą, nauczycielami, specjalistami i innymi osobami wymienionymi w ww. rozporządzeniach MEN.
Wychowawca odgrywa w tym procesie najważniejszą rolę. To on najlepiej zna ucznia i pozostaje w kontakcie z rodzicami. Ma też możliwość obserwowania ucznia w różnych sytuacjach. Zna potrzeby ucznia i może ocenić jakie działania należy podjąć oraz ocenić skuteczność podejmowanych działań.
3. Pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielają wszyscy nauczyciele w trakcie swojej bieżącej pracy oraz wg przydzielonych (za zgodą rodzica) zajęć dodatkowych lub specjalistycznych w oparciu o opinię lub orzeczenie PPP lub na wniosek wychowawcy, rodzica i innych osób wskazanych w rozporządzeniu MEN.
4. Koordynatorem pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest wychowawca klasy, który jest odpowiedzialny za planowanie i koordynowanie pomocy udzielanej uczniom - ze względu na najlepszą znajomość trudności ucznia oraz jego zdolności (pomoc udzielana jest także uczniom zdolnym np. zajęcia rozwijające uzdolnienia).
5. Pedagog i psycholog szkolny wspiera wychowawców i nauczycieli w realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Pomaga w doborze form i metod, podpowiada najlepsze rozwiązania.
6. Wychowawca klasy informuje rodziców, dyrektora oraz nauczycieli, specjalistów o potrzebie objęcia ucznia pomocą. Jest to pierwszy krok w procesie organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole.
7. **Podstawowe zadania w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej**
Wychowawca pełni rolę swoistego „centrum dowodzenia” w procesie organizowania pomocy dla ucznia. To on jest informowany o tym, że dany uczeń potrzebuje pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Takiej informacji zwykle udziela rodzic lub inny nauczyciel, który zauważył trudności. Często taką potrzebę zauważa sam wychowawca (diagnoza na podstawie obserwacji i wywiadu).
Wyniki własnych obserwacji trzeba uzupełnić o wiadomości pochodzące od rodziców i innych nauczycieli. Ta wiedza jest podstawą do wybrania form udzielania pomocy zgodnych z potrzebami ucznia.
Każdy nauczyciel, który zauważył potrzebę udzielenia pomocy uczniowi, rozpoczyna udzielanie pomocy w trakcie bieżącej pracy (nie trzeba czekać na diagnozę i opinię z poradni).
Pomoc w bieżącej pracy zależy od zauważonych potrzeb dziecka (może to być np. dzielnie materiału do nauki na mniejsze partie, dzielenie zadań na etapy, dostosowanie form i metod pracy z uczniem, dostosowanie wymagań oraz oceniania ucznia adekwatnie do jego możliwości, posadzenie ucznia np. w pierwszej ławce, dostosowanie liczby zadań i stopnia trudności, ograniczenie bodźców, rozpraszaczy uwagi itp.).
8. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniowi w przedszkolu, szkole polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w przedszkolu, szkole i placówce, w celu wspierania potencjału rozwojowego ucznia i stwarzania warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu przedszkola, szkoły i placówki oraz w środowisku społecznym.
9. Potrzeba objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu, szkole wynika w szczególności:

- 1) z niepełnosprawności;
- 2) z niedostosowania społecznego;
- 3) z zagrożenia niedostosowaniem społecznym;
- 4) z zaburzeń zachowania lub emocji;
- 5) ze szczególnych uzdolnień;
- 6) ze specyficznych trudności w uczeniu się;
- 7) z deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych;
- 8) z choroby przewlekłej;
- 9) z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
- 10) z niepowodzeń edukacyjnych;
- 11) z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi;
- 12) z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.

10. **Każdy nauczyciel, wychowawca, rodzic i inne wskazane w rozporządzeniu osoby mogą wystąpić z wnioskiem o objęcie dziecka/ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, gdy zauważy taką potrzebę.**

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana z inicjatywy:

- 1) ucznia
- 2) rodziców ucznia
- 3) dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki
- 4) nauczyciela, wychowawcy grupy wychowawczej lub specjalisty, prowadzących zajęcia z uczniem
- 5) pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania lub higienistki szkolnej
- 6) poradni
- 7) asystenta edukacji romskiej
- 8) pomocy nauczyciela
- 9) pracownika socjalnego
- 10) asystenta rodziny
- 11) kuratora sądowego
- 12) organizacji pozarządowej, innej instytucji lub podmiotu działających na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

11. Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej:

W szkole, pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie:

- 1) klas terapeutycznych
 - 2) zajęć rozwijających uzdolnienia
 - 3) zajęć rozwijających umiejętności uczenia się
 - 4) zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z ...
 - 5) zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym (np. SI)
 - 6) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu - w przypadku uczniów szkół podstawowych oraz uczniów szkół ponadpodstawowych
 - 7) zindywidualizowanej ścieżki kształcenia
 - 8) porad i konsultacji
 - 9) warsztatów
 - 10) inne - wynikające z zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej
12. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana rodzicom uczniów i nauczycielom polega na wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy udzielanej uczniom.
13. Pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielają dzieciom/uczniom nauczyciele, wychowawcy oraz specjaliści wykonujący zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności psychologowie, pedagodzy, logopedzi, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni, zwani dalej "specjalistami".
14. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy z:
- 1) rodzicami uczniów;
 - 2) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, zwanymi dalej "poradniami";
 - 3) placówkami doskonalenia nauczycieli;
 - 4) innymi przedszkolami, szkołami i placówkami;

- 5) organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.
15. W przypadku stwierdzenia, że uczeń ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną nauczyciel, wychowawca lub specjalista niezwłocznie udziela uczniowi tej pomocy w trakcie bieżącej pracy z uczniem i informują o tym:
 - 1) w przypadku szkoły i placówki, w której funkcjonuje szkoła - wychowawcę klasy;
 - 2) w przypadku przedszkola i placówki, w której nie funkcjonuje szkoła - dyrektora przedszkola lub placówki.
 16. Wychowawca klasy lub dyrektor informuje innych nauczycieli, wychowawców lub specjalistów o potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w trakcie ich bieżącej pracy z uczniem, jeżeli stwierdzi taką potrzebę, oraz we współpracy z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub specjalistami planuje i koordynuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną w ramach zintegrowanych działań nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów oraz bieżącej pracy z uczniem.
 17. W przypadku stwierdzenia przez wychowawcę klasy lub dyrektora, że konieczne jest objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną dyrektor, ustala formy udzielania tej pomocy, okres ich udzielania oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane. Przy ustalaniu wymiaru poszczególnych form udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej uwzględnia się wymiar godzin ustalony dla poszczególnych form udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
 18. Wychowawca klasy lub dyrektor oraz nauczyciele, wychowawcy lub specjaliści, planując udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, współpracują z rodzicami ucznia oraz, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami.
 19. W przypadku uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną wychowawcy i specjaliści udzielający uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej wspierają nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych w dostosowaniu sposobów i metod pracy do możliwości psychofizycznych ucznia.
 20. Nauczyciele, wychowawcy i specjaliści udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi oceniają efektywność udzielonej pomocy i formułują wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia.
 21. Ocena efektywności udzielanej uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej (wraz z wnioskami dotyczącymi dalszej pracy z dzieckiem/ucznikiem) przekazywana jest wychowawcy (w formie pisemnej), który planując udzielanie dziecku/ucznikowi pomocy, uwzględnia wnioski dotyczące dalszej pracy, zawarte w dokumentacji dotychczas udzielanej pomocy.
 22. W przypadku gdy uczeń był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu, szkole wychowawca klasy lub dyrektor planując udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, uwzględnia wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia.
 23. W przypadku gdy z wniosków wynika, że mimo udzielanej uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu/szkole nie następuje poprawa funkcjonowania ucznia w przedszkolu, szkole, dyrektor, za zgodą rodziców ucznia występuje do publicznej poradni z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu ucznia.

I. Etapy i zasady udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Do szkoły wpływa orzeczenie/opinia ucznia

1. W szkole przyjmuje się wyłącznie **oryginał opinii lub orzeczenia ucznia** (ewentualnie kopię potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez dyrektora poradni psychologiczno-pedagogicznej). Oryginał orzeczenia lub opinii ucznia przyjmuje dyrektor lub sekretarz szkoły i potwierdza datą wpływu na dokumencie. Oryginał dokumentu dyrektor szkoły przechowuje w **indywidualnej teczce ucznia, która znajduje się w dokumentacji dyrektora**.
2. O wpłynięciu opinii lub orzeczenia dyrektor lub sekretarz szkoły informuje wychowawcę pedagoga i psychologa szkolnego oraz innego specjalistę (otrzymują kopię dokumentu).
3. **Wychowawca po otrzymaniu kopii dokumentu (opinii lub orzeczenia) zakłada „indywidualną teczkę ucznia”** i zawiadamia o opinii lub orzeczeniu **zespół** (czyli wszystkich nauczycieli, którzy mają do czynienia z uczniem, którego opinia lub orzeczenie dotyczy), zbiera podpisy poświadczające zapoznanie się ich z orzeczeniem/ opinią (**dok.1 - potwierdzenie zapoznania się nauczycieli z opinią/orzeczeniem ucznia**). Umieszcza informację na temat opinii lub orzeczenia ucznia w e-dzienniku w zakładce „specjalne potrzeby” oraz „dodatkowe informacje”.
4. **Wychowawca koordynuje pracę zespołu** (w sytuacji długotrwałej nieobecności wychowawcy dyrektor wyznacza nauczyciela, który zastąpi wychowawcę na czas jego nieobecności (wskazane aby nauczyciel zastępujący wychowawcę znał ucznia, którego orzeczenie dotyczy i prowadził z nim zajęcia).

5. W sprawie orzeczenia ucznia wychowawca podejmuje dalsze kroki:
 - a) zawiadamia **rodziców i zespół** (nauczycieli) o **spotkaniu zespołu** w sprawie opracowania WOPFU i IPET – podaje nr sali, gdzie odbędzie się zespół, w jakich godzinach (**dok.2** – przygotowuje we współpracy z dyrektorem pisemne **zawiadomienie rodziców** w 2 egzemplarzach - jeden dla rodzica, drugi do teczki).
 - b) jest przewodniczącym zespołu, z którym tworzy **WOPFU (dok.3)** oraz zbiera podpisy zespołu, rodziców (rodzice potwierdzają otrzymanie kopii WOPFU).
 - c) razem z zespołem współtworzy **IPET (dok.4)** oraz zbiera podpisy zespołu, rodziców, dyrektora (rodzice potwierdzają otrzymane kopii IPET).
 - d) sporządza **protokół z zebrania zespołu do spraw pomocy psychologiczno – pedagogicznej (dok.5)** i go podpisuje.
 - e) we współpracy z sekretarzem i dyrektorem przygotowuje pisemne **zawiadomienie o udzieleniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej (dok.6)** i dostarcza do podpisu rodzicom w 2 egzemplarzach - jeden dla rodzica, drugi do teczki.
6. **Należy pamiętać, że zespół opracowuje program (IPET) po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia (WOPFU), uwzględniając diagnozę i wnioski sformułowane na jej podstawie oraz zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.**
7. **Program (IPET) opracowuje się na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, nie dłuższy jednak niż etap edukacyjny.**
8. **IPET opracowuje się w terminie:**
 - 1) **do dnia 30 września** roku szkolnego, w którym uczeń rozpoczyna naukę, albo
 - 2) **30 dni od dnia złożenia** w szkole orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.
9. **Proponowany przebieg spotkania zespołu:**
 - 1) Powitanie, przedstawienie wszystkich uczestników oraz celu spotkania.
 - 2) Podpisanie listy obecności.
 - 3) Informacja przypominająca, że wszyscy członkowie zespołu ds. pomocy p-p, zobowiązani są do tajemnicy odnośnie przebiegu spotkania i pozyskanych informacji.
 - 4) Omówienie/przedstawienie aktualnych **indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych** ucznia. Opracowanie **WOPFU** w poszczególnych sferach.
 - 5) Opracowanie **IPET** na podstawie WOPFU (według jego poszczególnych punktów) lub modyfikacja IPET (przy kolejnych spotkaniach, jeżeli taka modyfikacja powstała, z powodu zmian dokonanych w stosunku do poprzednich ustaleń zespołu). Stworzenie do IPET wykazu form, metod i sposobów dostosowania wymagań edukacyjnych na poszczególnych przedmiotach dla konkretnego ucznia (**opracowany przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów**).
 - 6) Uwagi i informacje rodziców.
 - 7) Uzyskanie wymaganych podpisów uczestników zespołu i rodziców.
 - 8) Przekazanie kopii: IPET, modyfikacji IPET, WOPFU, wykazu form, metod i sposobów dostosowania rodzicowi/opiekunowi prawnemu.
10. **Po spotkaniu zespołu wychowawca:**
 - 1) Kompletuje dokumentację w **indywidualnej teczce ucznia** i przekazuje ją **do dyrektora szkoły wraz z oryginałami**: WOPFU, IPET, modyfikacji IPET, protokołu ze spotkania, informacji dla rodzica o przyznanych formach wsparcia ucznia, wykazu form, metod i sposobów dostosowania (**dok. 1-6 i inne, w tym modyfikacje dokumentów**).
 - 2) Zakłada kopie **indywidualnej teczki ucznia**, która jest przechowywana w pokoju nauczycielskim.
 - 3) Monitoruje realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu, IPET, wykazie dostosowań form i metod wymagań edukacyjnych.
 - 4) Wszyscy członkowie zespołu ds. pomocy p-p aktywnie ze sobą współpracują w realizacji podjętych ustaleń, włączając w to rodziców ucznia.
11. **Spotkania zespołu odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż dwa razy w roku szkolnym.**
12. **Zespół, co najmniej dwa razy w roku szkolnym, dokonuje okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia (WOPFU), uwzględniając ocenę efektywności programu (IPET) oraz, w miarę potrzeb, dokonuje modyfikacji programu.**
13. **Przyjmuje się, że ocenę efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej wszystkich objętych pomocą uczniów dokonuje się dwa razy w roku szkolnym.**
14. **Rodzice ucznia mają prawo uczestniczyć w spotkaniach zespołu, a także w opracowaniu i modyfikacji programu (IPET) oraz dokonywaniu wielospecjalistycznych ocen (WOPFU). Dyrektor**

szkoły zawiadamia pisemnie (w sposób przyjęty w szkole) rodziców ucznia o terminie **każdego spotkania zespołu** i możliwości uczestniczenia w tym spotkaniu.

15. **Rodzice ucznia otrzymują kopie:**

- 1) wielospecjalistycznych ocen (WOPFU)
- 2) programu (IPEET)

16. Osoby biorące udział w spotkaniu zespołu **są obowiązane do nieujawniania spraw poruszanych na spotkaniu**, które mogą naruszać dobra osobiste ucznia, jego rodziców, nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych lub specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, a także innych osób uczestniczących w spotkaniu zespołu.

17. **Zajęcia rewalidacyjne nie są formą pomocy psychologiczno – pedagogicznej**, dlatego **dyrektor nie ma obowiązku informować o nich rodzica** ani pytać o zgodę (wystarczy podpis rodzica pod IPET), **natomiast dyrektor ma obowiązek je zapewnić** obligatoryjnie.

18. Wymiar zajęć rewalidacyjnych określono w rozporządzeniu MEN z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach. **Dyrektor nie może** ani odmówić zorganizowania tych zajęć **ani zmniejszyć ich wymiaru**.

19. **Natomiast o potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną informuje się pisemnie rodziców ucznia.**

	Zajęcia rewalidacyjne (obligatoryjne)	Zajęcia specjalistyczne
Podstawa prawna organizacji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym ▪ Rozporządzenie MEN z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
Uczestnicy	uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie, u których stwierdzono potrzebę objęcia pomocy psychologiczno-pedagogicznej mimo braku opinii lub orzeczenia, • uczniowie posiadający opinię z poradni psychologiczno-pedagogicznej, • uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność
Czas trwania zajęć	60 minut	45 minut
Wymiar zajęć	Co najmniej 2 godziny tygodniowo	<u>Ustala dyrektor</u> działający zgodnie z ustaleniami zespołu nauczycieli i specjalistów, w porozumieniu z organem prowadzącym
Kwalifikacje nauczycieli	Zgodne z rodzajem niepełnosprawności ucznia	Zgodne z rodzajem prowadzonych zajęć

II. Opinie/orzeczenia wydane przez publiczne i niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne

1. Publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne posiadają wyłączne uprawnienie do wydawania:

- orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego,
- indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania,
- orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych zgodnie z przepisami o ochronie zdrowia psychicznego,
- opinii o potrzebie objęcia dziecka zindywidualizowaną ścieżką realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego oraz zindywidualizowaną ścieżką kształcenia,
- opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Niektóre opinie mogą wydawać wyłącznie poradnie publiczne. Są to opinie w sprawie:

- realizacji obowiązku szkolnego poza szkołą,
- pierwszeństwa w przyjęciu ucznia z problemami zdrowotnymi do szkoły ponadpodstawowej,
- objęcia ucznia zindywidualizowaną ścieżką kształcenia,
- indywidualnego programu lub toku nauki.

Jeżeli więc rodzice dążą do wydania któregoś z ww. orzeczenia lub opinii, muszą udać się do publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej należącej do rejonu szkoły (warto zwracać na to uwagę rodziców, którzy np. mają w planach zapisanie dziecka sześciolatniego do pierwszej klasy szkoły podstawowej lub widzą potrzebę odroczenia rozpoczęcia realizacji obowiązku szkolnego).

2. Publiczne poradnie działają na zasadzie rejonizacji (publiczna poradnia psychologiczno-pedagogiczna udziela pomocy dzieciom i młodzieży, rodzicom i nauczycielom z przedszkoli, szkół lub placówek mających siedzibę na terenie działania poradni, zaś teren działania poradni określa organ prowadzący).

3. W przypadku dzieci i młodzieży oraz rodziców dzieci nieuczęszczających do przedszkola, szkoły lub placówki pomocy udziela poradnia właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka.

4. Wyjątkowo może dojść do udzielania przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną pomocy dziecku z terenu nieobjętego jej działaniem, ale warunkiem jest zawarcie porozumienia pomiędzy organami prowadzącymi poradnię rejonową i tę, w której pomoc jest faktycznie udzielana.

5. Większość opinii może być wydawana zarówno przez publiczne jak i niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne.

W ustawie z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe wyraźnie wskazano, że niektóre opinie mogą być wydawane przez poradnię niepubliczną tylko po spełnieniu dwóch warunków:

- została założona zgodnie z art. 168 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe określającym tryb i zasady zakładania placówki niepublicznej,
- zatrudnia pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.

6. Aby opinia miała moc prawną, poradnia musi spełniać warunki określone w art. 168 ustawy Prawo oświatowe, tj. musi być wpisana do ewidencji placówek niepublicznych zgodnie z właściwością danej jednostki samorządu.

7. Niepubliczna poradnia, która nie spełnia warunków określonych w art. 168 ustawy Prawo oświatowe, może prowadzić swoją działalność jako podmiot prywatny prowadzący działalność gospodarczą. Specjaliści mogą działać w takiej poradni zgodnie ze swoimi kompetencjami zawodowymi, w tym wydawać dokumenty po przeprowadzonej diagnozie. Mają one jednak raczej charakter pomocniczy, informacyjny, dający wiedzę o dziecku/uczniui, która może być wykorzystana w szkole.

Możliwość wydawania orzeczeń i opinii przez publiczne i niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne

Lp.	Czego dotyczy orzeczenie lub opinia	Poradnia, która może wydać opinię	Podstawa prawna
1.	orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego	wyłącznie poradnia publiczna	art. 127 ust. 10 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe
2.	orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania	wyłącznie poradnia publiczna	art. 127 ust. 10 ustawy Prawo oświatowe
3.	orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych zgodnie z przepisami o ochronie zdrowia psychicznego	wyłącznie poradnia publiczna	art. 127 ust. 10 ustawy Prawo oświatowe
5.	opinia o potrzebie objęcia dziecka zindywidualizowaną ścieżką realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego oraz zindywidualizowaną ścieżką kształcenia	wyłącznie poradnia publiczna	§ 12 ust. 3 rozporządzenia z 9 sierpnia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
6.	opinia o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka	wyłącznie poradnia publiczna	art. 127 ust. 10 ustawy Prawo oświatowe
7.	opinia w sprawie możliwości rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	- poradnia publiczna - poradnia niepubliczna założona zgodnie z art. 168 ustawy Prawo oświatowe oraz zatrudniająca pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych	art. 36 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo oświatowe
8.	opinia w sprawie odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego	- poradnia publiczna - poradnia niepubliczna założona zgodnie z art. 168 ustawy Prawo oświatowe oraz zatrudniająca pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych	art. 36 ust. 6 ustawy Prawo oświatowe
9.	opinia w sprawie odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego obowiązku szkolnego	- poradnia publiczna - poradnia niepubliczna założona zgodnie z art. 168 ustawy Prawo oświatowe oraz zatrudniająca pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych	art. 38 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe
10.	opinia w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do	- poradnia publiczna - poradnia niepubliczna założona zgodnie z art. 168 ustawy Prawo oświatowe	art. 127 ust. 11 ustawy Prawo oświatowe

	indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom	oraz zatrudniająca pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych	
11.	opinia o potrzebie objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną UWAGA: z wyłączeniem opinii o potrzebie objęcia dziecka zindywidualizowaną ścieżką realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, którą mogą wydawać wyłącznie poradnie publiczne	- poradnia publiczna - poradnia niepubliczna	§ 5 pkt 6, § 12 ust. 3 rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

8. Opinia o potrzebie objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną może zostać wydana przez każdą poradnię. Dyrektor przedszkola lub szkoły ma obowiązek respektowania opinii niezależnie od statusu poradni, która ją wydała.

III. Zadania dyrektora/ nauczycieli i wychowawców/ pedagoga/psychologa/logopedy i innych specjalistów w procesie organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej

24. **W szkole prowadzona jest diagnoza** dzieci/uczniów przez wszystkich uczących nauczycieli (w trakcie bieżącej pracy) głównie na podstawie obserwacji (może być ona poszerzona w zależności od zauważonych trudności dziecka/ucznia np. poprzez wywiad, analizę jego osiągnięć, sprawdzianów, wytworów itp.).
25. Na podstawie zauważonych trudności dzieci/uczniów i po konsultacji z dyrektorem, nauczycielami, specjalistami oraz rodzicami dziecka/uczniem można zalecić przeprowadzenie dalszej diagnozy w odpowiednich instytucjach specjalizujących się w danej dziedzinie (w tym poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej).
26. **Pedagog/psycholog szkolny nie prowadzi badań przesiewowych.** Natomiast w miarę zauważonych potrzeb pedagog/ psycholog/wychowawca/nauczyciele mogą prowadzić badania i diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły.
27. Do zadań pedagoga i psychologa w przedszkolu, szkole i placówce należy w szczególności:
 - 1) prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki;
 - 2) diagnozowanie sytuacji wychowawczych w przedszkolu, szkole lub placówce w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu przedszkola, szkoły i placówki;
 - 3) udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
 - 4) podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
 - 5) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku przedszkolnym, szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
 - 6) inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;
 - 7) pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
 - 8) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień

uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,

b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

28. Do zadań pedagoga specjalnego w przedszkolu, szkole i placówce należy w szczególności:

1) współpraca z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:

a) rekomendowaniu dyrektorowi przedszkola, szkoły lub placówki do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu przedszkola, szkoły i placówki oraz dostępności, o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,

b) prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,

c) rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,

d) określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;

2) współpraca z zespołem, w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

3) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:

a) rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,

b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,

c) dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,

d) doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów;

4) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;

5) współpraca, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami.

6) przedstawianie radzie pedagogicznej propozycji w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli przedszkola, szkoły lub placówki w zakresie zadań określonych w pkt 1-5.

29. **Badania przesiewowe przeprowadza logopeda** (do przeprowadzania badań przesiewowych zobowiązani są logopedzi zatrudnieni w szkołach, przedszkolach i placówkach zgodnie z § 25 rozporządzenia MEN)

Do zadań logopedy w przedszkolu, szkole i placówce należy w szczególności:

1) diagnozowanie logopedyczne, **w tym prowadzenie badań przesiewowych w celu ustalenia stanu mowy oraz poziomu rozwoju językowego uczniów;**

2) prowadzenie zajęć logopedycznych dla uczniów oraz porad i konsultacji dla rodziców i nauczycieli w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania jej zaburzeń;

3) podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów;

4) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:

- rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
- udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

30. Do zadań nauczycieli, wychowawców i specjalistów w przedszkolu, szkole i placówce należy w szczególności:

1) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów;

2) określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;

- 3) rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki;
 - 4) podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się i poprawy ich funkcjonowania;
 - 5) współpraca z poradnią w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym, w szczególności w zakresie oceny funkcjonowania uczniów, barier i ograniczeń w środowisku utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki oraz efektów działań podejmowanych w celu poprawy funkcjonowania ucznia oraz planowania dalszych działań.
31. Nauczyciele, wychowawcy oraz specjaliści w przedszkolu, szkole i placówce prowadzą w szczególności:
- 1) w przedszkolu - obserwację pedagogiczną mającą na celu wczesne rozpoznanie u dziecka dysharmonii rozwojowych i podjęcie wczesnej interwencji, a w przypadku dzieci realizujących obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne - obserwację pedagogiczną zakończoną analizą i oceną gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole (diagnoza przedszkolna);
 - 2) w szkole:
 - a) obserwację pedagogiczną w trakcie bieżącej pracy z uczniami mającą na celu rozpoznanie u uczniów:
 - trudności w uczeniu się, w tym w przypadku uczniów klas I-III szkoły podstawowej deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych oraz ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się, a także potencjału ucznia i jego zainteresowań,
 - szczególnych uzdolnień,
 - b) wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami.
32. Do zadań doradcy zawodowego należy w szczególności:
- 1) prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
 - 2) współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
 - 3) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
33. Do zadań terapeuty pedagogicznego należy w szczególności:
- 1) prowadzenie badań diagnostycznych uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się w celu rozpoznawania trudności oraz monitorowania efektów oddziaływań terapeutycznych;
 - 2) rozpoznawanie przyczyn utrudniających uczniom aktywne i pełne uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki;
 - 3) prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
 - 4) podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających niepowodzeniom edukacyjnym uczniów, we współpracy z rodzicami uczniów;
 - 5) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
 - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
34. **Dyrektor odpowiada za organizację** pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkoły oraz **za realizację zaleceń** zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

IV. Dokumentowanie udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej

1. Dokumentowanie udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzone jest z godnie z ROZPORZĄDZENIEM MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji.
 § 18. Pedagog, psycholog, logopeda, doradca zawodowy, terapeuta pedagogiczny lub inny specjalista zatrudniony w przedszkolu, szkole lub placówce prowadzi dziennik, do którego wpisuje tygodniowy rozkład swoich zajęć, zajęcia i czynności przeprowadzone w poszczególnych dniach, w tym informacje o kontaktach z osobami i instytucjami, z którymi współdziała przy wykonywaniu swoich zadań, oraz

imiona i nazwiska dzieci, uczniów, słuchaczy lub wychowanków, objętych różnymi formami pomocy, w szczególności pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

§ 19. Przedszkole, szkoła i placówka gromadzi, w indywidualnej teczce, dla każdego dziecka, ucznia, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, słuchacza lub wychowanka objętego odpowiednio kształceniem specjalnym, zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi lub pomocą psychologiczno-pedagogiczną dokumentację badań i czynności uzupełniających prowadzonych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę, doradcę zawodowego, terapeutę pedagogicznego, lekarza oraz innego specjalistę, a także indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne, o których mowa w art. 127 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz indywidualne programy zajęć, o których mowa w § 12 ust. 2 i 3.

2. Dyrektor dba o udokumentowanie współpracy z rodzicami i innymi podmiotami w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej np. w formie:
 - pisemnych informacji dotyczących form i okresu objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole,
 - wniosków rodziców w sprawach zwolnień z określonych zajęć, objęcia dziecka pomocą itp.,
 - dokumentacji związanej z formułowanymi opiniami nauczycieli i specjalistów przekazywanymi rodzicom lub instytucjom w ramach ich kompetencji np. do poradni psychologiczno-pedagogicznej,
 - notatek z rozmów, spotkań, ustaleń itp. lub pozyskiwanymi z tych instytucji (opinie, orzeczenia).
3. Dyrektor/sekretarz szkoły prowadzi rejestr uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
4. Dyrektor sprawuje nadzór nad całą dokumentacją szkolną, w tym nad dokumentacją udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole.